

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.I.35.710/2018/7.

A tanács tagjai: Dr. Darák Péter a tanács elnöke, Dr. Heinemann Csilla előadó bíró, Huszárné dr. Oláh Éva bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Dr. Huszár Dániel ügyvéd

Az alperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatóság

Az alperes képviselője: Dr. Lajkó Henrietta kamarai jogtanácsos

A per tárgya: vámhatósági határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes 38. szám alatt

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 107.K.27.067/2018/37.

Rendelkező rész

A Kúria a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 107.K.27.067/2018/37. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 1.000.000 (egymillió) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] K. J. egyéni vállalkozó (továbbiakban: főkötelezett) a G. Kft.-től bérelt, általa vezetett tehergépjárművel 2014. július 22. napján Szerbia irányából belépésre jelentkezett a röszkei határkirendeltségnél. A szállítmány 1250 mesterkarton 70500 euró értékű ... márkájú cigaretta volt. A szállítmány feladója egy

szlovák, címzettje egy Marshall-szigeteki gazdálkodó volt. Rendeltetési vámhivatalként a görög Piraeus vámhivatal került feltüntetésre. Az árutovábbítások fedezetéül a felperes TC32 egyedi garanciajegyei kerültek benyújtásra.

- [2] Az indító vámhivatal a benyújtott okmányok alapján a tételes áruvizsgálatot követően 2014. július 24. napján a kérelemmel egyezően elvégezte az áru továbbítását, ráhelyezte a vámzárat a tehergépjárműre és útnak indította a görög rendeltetési vámhivatalhoz 2014. július 31-ei bemutatási határidővel. Miután a határidőn belül a görög rendeltetési vámhivataltól a szállítmány nyilvántartásba vételét illetően nem érkezett értesítés, így a vámhivatal eljárást indított amiben értesítette a főkötelezettet és a felperest is a befejezetlen árutovábbítási eljárásról.
- [3] Az áru sem a címzett görög hajózási vállalatnál, sem a görög rendeltetési vámhivatalnál Piraeusban nem került bemutatásra, az Magyarország területét nem hagyta el, hiszen a szállítóeszköz sem a szlovén, sem a horvát informatikai rendszerekben nem került nyilvántartásba vételre. Erre figyelemmel az elsőfokú hatóság 2015. június 10. napján a főkötelezett és a felperesi kezes terhére 417.298.732 Ft vámtartozást állapított meg a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, a Tanács 1992. október 12-ei 2913/92/EGK rendelet (továbbiakban: Vámkódex) 203. és 215. cikkei alapján.
- [4] A felperes fellebbezése folytán eljáró adóhatóság 2015. szeptember 15. napján kelt határozatával az elsőfokú határozatot és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására utasította figyelemmel arra, hogy tényállás tisztázási kötelezettségének nem tett eleget. Az új eljárásban az elsőfokú hatóság a 2015. december 18. napján kelt 3026156548 számú határozatával vám- dohánygyártmányra előírt jövedéki adó és általános forgalmi adó adónemekben összesen 417.298.732 Ft vámtartozást állapított meg a felperes terhére az áru vámfelügyelet alóli jogellenes elvonása miatt.
- [5] A felperes fellebbezés folytán eljáró alperes a 2017. november 15. napján kelt 2233637012 számú határozatával az elsőfokú határozatot a tényállás kiegészítése mellett helybenhagyta. Határozatában részletesen ismertette, hogy a tényállás tisztázása érdekében mely időpontokban milyen értesítéseket, megkereséseket eszközölt, az ügyfeleket igazolások bemutatása hívta fel, illetve mikor hallgatta meg. Megkereste a HU-GO elektronikus útdíjszedési rendszert üzemeltető hatóságot, melynek alapján rögzítette, hogy a jármű 2014. július 24-én 9.07.36 mp-kor haladt el az ócsai ellenőrző pontnál, majd 14.05.20 mp-kor ért a martonvásári ellenőrző ponthoz, utolsó észlelése 17.58.14 mp-kor történt az M7-es becsehelyi ellenőrző pontnál. Rögzítette, hogy a M. Zrt. tájékoztatása alapján a ... forgalmi rendszámú járműszerelvény egy alkalommal, 2014. augusztus 23-án Csengersimán került mérlegelésre. Megkeresték a

szlovén és horvát hatóságokat is a jármű határátlépése bizonyítása érdekében, azonban a két ország hatóságai által végzett lekérdezések nem vezettek eredményre. A Marshall-szigeteki Köztársaság Pénzügyminisztériuma által kiállított igazolást nem fogadta el az árutovábbítás befejezésre vonatkozó hiteles bizonyítékként, mert az igazolás tisztázatlan körülmények között került az adós jogi képviselőjének birtokába. A főkötelezett meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy a Marshall-szigeteki Köztársaság Pénzügyminisztériuma által kiállított okmányról nincs tudomása. Ezen tények és bizonyítékok alapján rögzítette, hogy a főkötelezettnek tudomása kellett legyen arról, hogy az árut elvonták a vámfelügyelet alól, ezért adósnak minősült, míg a felperes, mint kezes szintén adósnak tekintendő, mint az adott vámeljárás alkalmazásából származó kötelezettségek teljesítésére kötelezett személy.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [6] A felperes keresetében egyrészt vitatta a vámtartozás keletkezését, másrészt arra hivatkozott, hogy vele, mint kezessel szemben az alperesi igény-érvényesíthetőség az időmúlás okán nem áll fenn, harmadlagosan eljárási szabálysértésekre utalt, melyek az érdemi döntésre is kihatással voltak.
- [7] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

- [8] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Hangsúlyozta, azáltal, hogy három különböző MRN számú T1 okmány került rögzítésre, nem jelenti azt, hogy három árutovábbítási eljárást folytattak le, hiszen kizárólag azért került erre sor, mert a főkötelezett 215 db TC32 egyedi garanciajegyet nyújtott be T1 okmány mellékleteként, amelyek rögzítése az NCTS rendszerbe technikailag nem volt kivitelezhető egy MRN számon.
- [9] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában végigvette az árutovábbítási eljárás fő dátumait. Megítélése szerint a lefolytatott eljárás és határozat megfelel a Vámkódex ide vonatkozó rendelkezéseinek, a fizetésre kötelező határozat a 3 éves elévülési határidőn belül került meghozatalra. Az, hogy az árutovábbítási nyilatkozat kelte nem került megjelölésre a határozatban, nem jelenti azt, hogy jogsértést követett el a hatóság. Hangsúlyozta, hogy a felperes kezességvállalása miatt vámadósnak minősült a Vámkódex 203. cikk (3) bekezdése alapján, ugyanis a főkötelezett vonatkozásában kezességet vállalt a perbeli árutovábbítási eljárás jogszerű befejezéséért, emiatt nem az ő, hanem a főkötelezett vonatkozásában kellett megvalósulnia a Vámkódex 203. cikk (3) bekezdése szerinti vámadóssá minősítés feltételeinek.

- [10] Elvetette azt a felperesi érvelést, miszerint sortartásos kezességről lenne szó, hiszen a Vámkódex 195. cikke e körben egyértelműen fogalmaz, amikor kimondja, hogy a kezes írásban kötelezettséget vállal arra, hogy az adóssal egyetemleges felelősség alapján megfizeti a megfizetendő vámtartozás biztosított összegét. A felperes és a főkötelezett között létrejött szerződéses jogviszony specialitása, hogy a felperes a garanciajegyek ellenében kapott összeg fejében helytállni tartozik a főkötelezett nem teljesítése esetén. Nincs annak relevanciája, hogy a főkötelezett a saját határozatát átvette-e vagy sem, hiszen az egyetemleges felelősség miatt az alperesnek lehetősége volt arra, hogy eldöntse, kivel szemben érvényesíti követelését.
- [11] Az eljáró hatóságok eleget tettek a perbeli árutovábbítási eljárásban részt vett valamennyi szereplő beazonosítására vonatkozó tényállás tisztázási kötelezettségüknek. Széles körű bizonyítási eljárást folytattak le, melynek során megkeresték a perbeli árutovábbítási eljárás valamennyi vélt vagy valós résztvevőjét és e körben határozatukat kellően indokolták, teljesült a Ket. 72. § (1) bekezdés e), eb) alpontjaiban foglalt követelmény. Az iratokból, bizonyítékokból okszerűen vonták le azt következtetést, hogy a perbeli áruk vámfelügyelet alóli elvonásában a főkötelezett részt vett, mert a perbeli áru nem hagyta el Magyarország területét, melyről a főkötelezett fuvarozóként is nyilvánvalóan tudott. Így az árutovábbítási eljárás nem került lezárásra, ezért a felperes kezességvállalására tekintettel a főkötelezettel együtt egyetemleges vámadósnak minősült. A hatóság az új eljárásra kötelező alperesi végzésben foglaltaknak eleget tett, beazonosította a vámadósokat, nem sértette meg a Ket. 105. §-ában foglaltakat. Azt is hangsúlyozta, hogy a felperes főkötelezettel 2014-ben csak a perbeli esetben állt szerződéses jogviszonyban, így a felperes nem téveszthette össze, hogy melyik árutovábbítási eljárásról van szó. Nincs jogszabályi előírás arra vonatkozóan sem, hogy a második értesítésnek milyen formában kell megtörténnie, ezért nem volt akadálya annak, hogy a fizetési kötelezettséget előíró határozattal eszközölje azt a hatóság.
- [12] A felperes nem mentesülhet a kötelezettség alól a Vámkódex végrehajtásáról szóló 952/2013. EU Európai Parlamenti és Tanácsi rendelet (továbbiakban: Vhr.) 450c. cikk (1) bekezdésében rögzítettek szerint. A perbeli vámtartozás könyvelésbe vétele 2015. június 8. napján megtörtént, a vámhatóság az adósokat azonosította, a vámtartozás összegét kiszámolta. A Vhr. 450c. cikk (1a) bekezdése szerint az értesítésben többek között az árutovábbítási nyilatkozat keltét kell feltüntetni, ezen fogalom alatt az árutovábbítási kézikönyv az árutovábbítási nyilatkozat elfogadásának dátumát érti. Ezt a vámhatóság helyesen tüntette fel a második értesítésben. A felperes 2014. október 6. napján kelt értesítésből is tudhatta,

hogy mely árutovábbítási eljárásról van szó, mert az tételesen felsorolta az általa adott garanciajegyek számát, továbbá a vámhatóság ezen levelével az árutovábbítási eljárás okmányainak másolatát is megküldte. A felperes az árutovábbítási eljárás beazonosításához szükséges megfelelő adattartalommal bíró értesítést kapott kétszer is.

- [13] Tévesen hivatkozik a felperes arra amennyiben a vámtartozás összege hibásan került megjelölésre, úgy nincs olyan joghatályos fizetési felszólítás, amely alkalmas lenne a Vhr. 450c. cikk (1a) bekezdésében foglaltak teljesítésére, mert ilyen kitételt az előbb említett cikk nem tartalmaz. Az EUB C-351/11 számú ügyben kifejtette, hogy a vámhatóság kötelezettsége a behozatali vagy kiviteli vám pontos összegének bejegyzése a követelési nyilvántartásba, de ha ez az összeg helytelen lenne, úgy maga a közölt összeg is érvénytelen. Ezen összeget azonban kijavíthatja könyvelési nyilvántartásában a vámhatóság, amely azt újból közli az adóssal. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az EUB csak a vám összege tekintetében fogalmaz meg iránymutatást, az import áfa tekintetében nem. Így az import áfával kapcsolatos esetleges téves számítás nem eredményezi a vámtartozás érvénytelenségét. Ugyanakkor elfogadta a vámtartozás összegének helyes összegben történő közlését és erre figyelemmel elutasította a felperes erre irányuló kifogását.
- [14] Arra is utalt, hogy nincs olyan jogszabályi rendelkezés, mely szerint az egyetemleges kötelezettek kötelezését egy határozatban kellene közölni. A főkötelezett a vámtartozás megfizetéséért felelős személyként került beazonosításra, ezért a felperessel egyetemleges felelősségét állapította meg a hatóság.
- [15] A vámtartozás összegét a támadott határozatok tartalmazták, az elsőfokú határozat annak jogszabályi alapját is megjelölte. Erre figyelemmel a vámtartozás összegszerűségének helyességét is ellenőrizni tudta a bíróság. Ítéletében levezette a perbeli áru vámértéke, ügyleti értéke alapján a forintban meghatározott összegét, majd az irányadó rendelkezések alapján a vámösszeget is kiszámolta, illetőleg végigvezette a jövedéki adó és általános forgalmi adó fizetési kötelezettséget. Hangsúlyozta, hogy nincs jogszabályi rendelkezés arra vonatkozóan, hogy a tizedesjegyű összegeket hogyan kell kerekíteni, így az elsőfokú hatóság helyesen alkalmazta a kerekítés általános matematikai szabályait, és ebből adódik a felperes által hibának vélt 1094 Ft eltérés. Így alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy a rossz számítás miatt a közölt összeg érvénytelen.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [16] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati

kérelmet elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és az eljárás bíróság új eljárás lefolytatására történő kötelezése, másodlagosan az alperesi határozat elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezése és az elsőfokú hatóság új eljárás lefolytatására történő kötelezése érdekében. Nézete szerint a jogerős ítélet ellentétes a Vámkódex 366. cikk, 450c. cikk, 203. cikkében, továbbá a Ket. 4. §, 9. §, 33/B., 50. §, 72. §-ában foglaltakkal, sérti a 83/1996. (VI.14.) Kormányrendeletben foglalt rendelkezéseket is.

- [17] Szerinte nem állt rendelkezésre az alperes által a felperes részére megküldött olyan közlés, irat, amely valamennyi, a Vámkódexben és Vhr.-ben felsorolt feltételeknek együttesen megfelelne. Az alperes nem igazolta, hogy a felperest az árutovábbítási nyilatkozat száma, kelte, az indító vámhivatal neve, főkötelezett neve és a szóban forgó összeget tartalmazó irattal értesítette volna a 3 éves jogvesztő határidőn belül. Az elsőfokú határozat nem tartalmazta az árutovábbítási nyilatkozat keltét és a szóban forgó összeg is hibásan került megjelölésre. Álláspontja szerint valamennyi tartalmi elemnek egyszerre kell az okiratban szerepelnie és bármely tartalmi elem hiányában a közlés nem joghatályos. Erre enged következtetni a C-315/11 és C-477/07 ügyekben hozott ítéletek, melyek kimondják, hogy a kötelező tartalmi elemek közül a szóban forgó tartozás összegének helytelen megjelölése a közlést érvénytelenné teszi, és a közlésnek megfelelő formában kell megtörténni, mely nem más, mint a kötelező tartalmi elemek szerepeltetése.
- [18] Hivatkozott arra is, hogy a 7/2017. közigazgatási elvi határozat 17. pontjában foglaltak szerint a 2015. június 10. napján kelt 3176645970 iktatószámú határozathoz joghatás sem fűződhetett, miután „a megsemmisített határozatot úgy kell tekinteni, mintha meg sem hozta volna az elsőfokú hatóság”. A vámérték meghatározásakor a külföldi fuvar költséget vámértéknövelő tényezőként kell figyelembe venni és iratellenesen állapította meg a bíróság azt, hogy az Újvidék és Rösztke közötti árumozgás nem történt meg. Egyértelmű és okirattal igazolható, hogy az áru a rösztkei határátkelőhelyen belépésre jelentkezett a Közösség területére, így nem lehet azt állítani, hogy nem került sor áruszállításra és árumozgásra. Az sem vitatható, hogy az áru feladási helye Újvidék volt. Az alperes helytelenül járt el, amikor a vámérték számításánál a Novisad-Rösztke szállítási költséget, mint vámértéket növelő tényezőt nem vette figyelembe. Ebből következően a vámérték, s ez alapján számított vám és az áfa összege is helytelenül került megállapításra. Ezzel összefüggésben a Vámkódex 32. cikk (1) bekezdés e) pontjára utalt. A CMR okmány tanúsága szerint a szállítási költséget a vevő viselte, így az nem része a vételárnak. A vámérték megállapításakor ezt a szállítási költséget figyelembe kellett volna venni, ami az áfa összegének meghatározására is

kihatással van.

- [19] A fentieken túli további számítási hibát a bíróság ítéletében elismerte azzal, hogy a bruttó kiskereskedelmi eladási árként két különböző összeget szerepeltetett ítéletében: a 27. oldal utolsó előtti bekezdésében és utolsó bekezdésében, valamint a 28. oldal második bekezdésében 438.957.353 Ft került megjelölésre, míg a 28. oldal ötödik bekezdésében már 438.962.500 Ft-ot szerepeltetett és ezen összeg figyelembevételével végzett számításokat. Az alperesi határozatból nem derül ki a számítás módja, az elvégzett műveletek árfolyam alkalmazásának jogszabályi háttere.
- [20] Állította továbbá, hogy a bíróság a Vhr. 366. cikkében foglaltakat helytelenül értelmezte és alkalmazta, a C-319/14 számú ítélet tekintetében is ellentétes álláspontot alakított ki. A főtanácsnoki indítványból kiindulva jutott arra a következtetésre, hogy az áru rendeltetési vámhivatalnál történő bemutatásának elmaradása már önmagában megalapozza az áru vámfelügyelet alóli jogellenes elvonását, ezzel megalapozza a vámtartozás keletkezését. Ezzel szemben az indítvány és az ítélet 40. pontja azt fogalmazza meg, hogy a Vámkódex 203. és 204. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azon kötelezettség megsértése, hogy az árutovábbítási eljárás alá vont árut be kell mutatni a rendeltetési vámhivatalnál, nem a Vámkódex 204. cikke, hanem 203. cikke alapján keletkeztet vámtartozást akkor, ha az érintett árut kiszállították az Unió vámterületéről és az említett eljárás jogosultja nincs abban a helyzetben, hogy a Vhr. 365. cikk (3) bekezdésének vagy 366. cikk (2), (3) bekezdésének megfelelő dokumentumokat bemutassa. Erre figyelemmel a harmadik állam vámhatósága által kiállított okiratot nem lehetett volna mellőzni, sőt az okirat rendelkezésre állására figyelemmel az eljárást le kellett volna zárni. A Vhr. 366. cikk (2) bekezdése szerint az árutovábbítási eljárást akkor is befejezettnek kell tekinteni, ha a főkötelezett bemutatja az illetékes hatóságoknak a következő okmányok valamelyikét. Miután a felperes által csatolt okirat megfelelt a Vhr. 366. cikk (2) bekezdés b) pontjában foglaltaknak, így önmagában is alkalmas volt annak igazolására, hogy a szóban forgó terméket a Marshall-szigeteken szabad forgalomba bocsátották, így nem lett volna megkerülhető a Marshall-szigeteki Köztársaság Pénzügyminisztériumának megkeresése. Utalt a kézikönyv 530. oldalának azon rendelkezésére, mely szerint kétség vagy gyanú esetén az indító ország illetékes hatóságának kérnie kell a bemutatott alternatív igazolás ellenőrzését.
- [21] Hangsúlyozta azt is, hogy az alperes három különböző ügyszámon indított vele szemben eljárást, melyek keretében eltérő TC32 garanciajegyek tekintetében kellett, hogy sor kerüljön a vizsgálat lefolytatására. Azáltal, hogy a hatóság három külön eljárásban végül csak egy ügyszámon hozott valamennyi garanciajegy tekintetében döntést, nyilvánvalóan jogszabálysértő módon járt el,

túllépte az eljárás kereteit. Erre anélkül került sor, hogy a Ket. 33/B. §-ában rögzítetteket a hatóság teljesítette volna, azaz az ügyek egyesítéséről vagy egybe foglalt döntés meghozataláról rendelkezett volna. Az elsőfokú bíróság helytelenül fogadta el az alperes azon védekezését, mely szerint az ügyek külön-külön történő megindítására technikai okok miatt került sor, hiszen az elsőfokú határozat meghozataláig három különböző eljárás volt folyamatban.

- [22] Nézete szerint azáltal, hogy a felperessel szemben folytatott megismételt eljárás során a hatóság nem biztosította a felperes számára az iratanyag megismerésének lehetőségét, többszöri kérés ellenére sem mutatta be a főkötelezettel kapcsolatos iratokat, dokumentumokat, sérült a felperesnek a tisztességes ügyintézéshez való joga, hiszen ezzel összefüggésben nyilatkozatot sem tehetett. Azt sem biztosította a felperes részére, hogy az ügyben keletkezett iratokat anyanyelvén megismerhesse, ezen mulasztását helytelenül értékelte a bíróság. Az iratok magyar nyelven történő biztosításának elmaradása az ügy érdemére kiható szabálysértés, amely a garanciális eljárási szabályok súlyos fokú megsértésének minősült.
- [23] Az elsőfokú bíróság és az alperes is adós maradt az árutovábbítási nyilatkozat keltének pontos levezetésével. Nem fogadható el az az elsőfokú bírósági álláspont, mely szerint az árutovábbítási nyilatkozat kelte 2014. július 22. napja, azt 2014. július 23. napján fogadták el és figyelemmel arra, hogy a 3 napon átívelő árutovábbítási eljárás súlypontja ezen a napon volt, mert a szállítmány ellenőrzésével kapcsolatos fizikai vizsgálatra és adminisztratív teendők elvégzésére is ekkor került sor, ekkor kapott MRN számot is. A garancia rögzítésének vége technikai okból átnyúlt 2014. július 24. napjának első óráiban, ekkor került sor az elektronikus feldolgozás lezárására.
- [24] Álláspontja szerint ennek azért van nagy jelentősége, mert az árutovábbítási nyilatkozat keltének pontos meghatározása után ennek ismeretében kerülhet sor annak vizsgálatára, hogy sor került-e joghatályos értesítés megküldésére egyrészt a jogszabályban rögzített 3 éves határidő, másrészt a nyilatkozatban foglalt tartalmi elemek vizsgálata okán.
- [25] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [26] A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan.
- [27] A Kp. 120. § (5) bekezdése és 115. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó 108. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati

eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között, a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt. A Kúria a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ítélet jogszerűségét vizsgálja, felülmérlegelésnek csak kivételesen lehet helye, amennyiben a megállapított tényállás iratellenes, illetve az indokolás logikátlan vagy kirívóan okszerűtlen.

- [28] A Kúria megállapította, hogy jelen felülvizsgálati kérelem az elsőfokú bírósági ítéletének felülvizsgálatát részben eljárásjogi, részben anyagi jogi jogszabálysértésekre hivatkozással kéri. A Kúria elsőként az eljárásjogi jogszabálysértésekre vonatkozó felülvizsgálati kérelmi elemeket vizsgálta.
- [29] Változatlanul irányadó a közigazgatási szervek határozatai felülvizsgálatának egyes kérdéseiről szóló 1/2011. (V. 9.) KK vélemény, melynek 2. pontja értelmében a Pp. 324. § (2) bekezdése szerinti közigazgatási perekben (...) a bíróság elsősorban azt vizsgálja: a határozat megfelel-e az anyagi jogi szabályoknak. Önmagában eljárási jogszabálysértés miatt csak akkor van helye hatályon kívül helyezésnek, ha az eljárási jogszabálysértés a döntés érdemére is kihatott (...)
- [30] A Kúria a fenti szempont alapján vizsgálta a felperesnek azt a kifogását, hogy nem lehetett volna három MRN számú árutovábbítási eljárás vámjogi sorsát rendezni az ügyek egyesítése nélkül. E körben értékelte azt az alperesi érvelést, hogy az NCTS rendszerében technikailag nem volt kivitelezhető a 215 db TC32 Egyedi garanciajegy felvitele. Az egy számon történő kezelésnek csak a beazonosíthatóság szempontjából volt jelentősége, a tényállásból pedig egyértelműen megállapítható, hogy a felperes tisztában volt azzal, hogy milyen eljárásban, mely szállítmányhoz kapcsolódóan került sor kezesi felelősségének érvényesítésére, ezért a Kúria álláspontja az, hogy ez az esetleges jogszabálysértés nem hatott ki a felperes jogainak gyakorlására, a döntés érdemét nem befolyásolta.
- [31] Ugyanezen lefektetett elv alapján bírálta el a fordítás hiányát sérelmező felperesi kérelmet. A külföldi megkeresésekre érkezett válasz hivatalos fordításának elmaradása a Kúria meglátása szerint nem befolyásolta a határozat érdemét, mert valamennyi válaszról a felperes kimerítő tájékoztatást kapott, azok tartalmát megismerte, a válaszok hitelességét nem vitatta. Ezen túlmenően egyetért azzal az elsőfokú bírósági állásponttal is, hogy a felperes rendelkezett az iratok megértéséhez szükséges nyelvismerettel, hiszen maga is csatolt idegen nyelvű iratot, melyre vonatkozó nyilatkozatot is tett. Egyébként a Kúria úgy látja, hogy a vámbiztosítékot nyújtó személyek esetében a szakmának a gyakorlásához elengedhetetlen az

idegennyelv bizonyos fokú ismerete, amely kétségtől fennállt a felperesi oldalon. Így a hiteles fordítás elmaradása a Kúria nézete szerint nem befolyásolta a felperes jogainak érvényesíthetőségét.

[32] Főkötelezettel kapcsolatos iratok megismerése kapcsán előterjesztett kifogásával kapcsolatban a Kúria utal arra, hogy az Alkotmánybíróság 3223/2018. (VII.2.) AB határozatában kifejtette, hogy „[28] Jogállami keretek között a „tisztességes” karakter minden közhatalom erejével felruházott eljárással szemben követelmény. Ezért a sajátosságok figyelembe vétele mellett, de a hatósági eljárásban is meg kell jelennie a fair eljárás követelményeinek, amely követelményeket az alapjogi jogalanyiséggel rendelkező ügyfeleknek alanyi jogként, végső fokon alapjogként ki kell tudni kényszeríteni. E jogok érvényesíthetősége a hatóság működésének korlátja, jogszerű eljárásának pedig mércéje.” „[36] Az iratbetekintés ahhoz a követelményhez igazodik, hogy az ügyfél jogait gyakorolni, kötelezettségeit teljesíteni tudja. A vizsgálati típusú eljárásokban e jog biztosítja, hogy a hatóság jogi álláspontjával szemben az ügyfél szükség szerint ki tudja alakítani a nyilatkozatait, észrevételeit, indítványait tartalmát, a hivatalból indított, felelősséget megállapító hatósági eljárásokban pedig védekezését. Ennek megfelelően a tisztességes hatósági eljáráshoz való jognak szerves részét képezi a nyilatkozattételhez és - olyan szakigazgatási eljárásokban, amelyek retrospektív szemléletű ellenőrzést folytatnak le és bírság kiszabásához is vezethetnek - a védekezéshez való jog. E nyilatkozattételhez és védekezéshez való jog érvényesülése feltételezi, hogy az ügyfél (adózó) megismerhesse a hatóság bizonyítási eljárását, az annak keretében beszerzett okirati és egyéb bizonyítékokat, amelyekre a hatóság az ügyfelet érintő döntéseit alapozza.”

[33] A fentiek előrebocsátása után a Kúria az iratok áttekintését követően megállapította, hogy a felperes a közigazgatási eljárás során kérelmezte iratbetekintés biztosítását, mely gyakorlásának lehetőségéről az alperes végzésben értesítette a felperest, azonban ezzel a jogaival nem élt. Olyan kérelem, amely a főkötelezettel kapcsolatban született iratok megismerésére irányult volna, nem érkezett a hatósághoz. Ezzel kapcsolatban megjegyzi a Kúria, hogy ugyan az adóhatósági eljárásban keletkezett iratbetekintési jog kapcsán született döntés az Európai Unió Bíróságán C-189/18. szám alatt, de az abban kifejtett elvek alkalmazása a perbeli esetben is irányadó vagyis „ A védelemhez való jog tiszteletben tartásának elve az alapügyben szóban forgóhoz hasonló közigazgatási eljárásban tehát nem ír elő általános kötelezettséget az adóhatóságra nézve arra irányulóan, hogy az teljes körű betekintést biztosítson a rendelkezésére álló iratokba, hanem csak azt követeli meg, hogy az adóalanynak lehetősége legyen arra, hogy kérelmére tájékoztassák a közigazgatási iratokban található és e közigazgatási szerv által a határozatának elfogadása céljából figyelembe vett információkról és

dokumentumokról, kivéve ha az említett információkhoz és dokumentumokhoz való hozzáférés korlátozását közérdekű célkitűzések igazolják (lásd ebben az értelemben: 2017. november 9-i Ispas ítélet, C-298/16, EU:C:2017:843, 32. és 39. pont). Ez utóbbi esetben, amint arra a főtanácsnok az indítványának a 64. pontjában rámutatott, az adóhatóság feladata annak vizsgálata, hogy a részleges hozzáférés lehetséges-e." [56]

- [34] Az elsőfokú bíróság felhívására a főkötelezettrel szemben eljárás iratanyaga benyújtásra került, azt a felperes megismerhette, védekezéséhez az ott nyert információkat felhasználhatta, így a Kúria véleménye az, hogy a tisztességes eljárás követelményét sem az alperes, sem pedig a bíróság nem szegte meg.
- [35] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a kereseti kérelemmel összhangban, azt ott szereplő jogszabálysértések mentén vizsgálhatja. Vizsgálódása a Kp. 117. § (3) bekezdése értelmében nem terjedhetett ki csak a felülvizsgálati kérelemben megjelenő először itt kifejtett és indokolt jogsértésekre. Ilyennek minősül a Vámkódex 221. cikk (3) bekezdésére, a vámhatározat közlési határidejére vonatkozó szabály megsértésére és ezzel összefüggésben az EBH 2017.K.7. számú döntésére való hivatkozás. A felperes keresetében a Vámkódex 221. cikk (3) bekezdésében meghatározott határidő elmulasztására semmilyen formában nem hivatkozott, illetve nem utalt arra sem, hogy a megsemmisített határozatot úgy kell tekinteni, mintha meg sem hozta volna a hatóság, így ahhoz joghatás sem fűződhet. Hasonlóképpen nem tartalmazta a kereset a 2007. évi CXCVII. törvény 74. § (1), valamint Vámkódex 29., 32. cikkeiben a vámérték számítása során figyelembe veendő áruszállítás költségeire való hivatkozást. Erre figyelemmel a felülvizsgálati kérelemben először megjelenő jogszabálysértésről való döntést a Kúria mellőzte.
- [36] A Kúria osztja az elsőfokú bíróságnak a Vhr. 450c. cikke (1) és (1a) bekezdései kapcsán kifejtett álláspontját, a felperes mentesülése nem állt be a (2) bekezdés alapján, mert igazolhatóan a szükséges értesítéseket megkapta, még a nyilatkozat keltének hiányában is beazonosítható volt, hogy milyen árutovábbítási eljárás be nem fejeződése okán került sor kezési felelősségének megállapítására. Helytállóan döntött az elsőfokú bíróság a Vhr. 450c. cikke további feltételeinek teljesülése körében is, és nem tévedett akkor sem mikor nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy nem az árnyilatkozat kelte, hanem annak elfogadása került feltüntetésre az értesítésben. Nyilvánvaló, hogy ezeknek az adatoknak a közlése arra szolgál, hogy az adós be tudja azonosítani felelőssége keletkezésének forrását, amely a perbeli esetben maradéktalanul megtörtént. A felperes más szerződéses jogviszonyba 2014-ben nem állt a főkötelezettrel, így nyilvánvalóan tisztában volt azzal, hogy mely garanciavállalásával kapcsolatban merültek

fel problémák.

- [37] Nem sérült a Vhr. 366. cikkének (2) bekezdés b.) pontja szerinti előírás sem, mert az alperes által feltárt és bizonyított tényállás alapján az volt megállapítható, hogy a szállítmány nem hagyta el Magyarország területét és nem érkezett meg a rendeltetési vámhivatalhoz. Ezt alátámasztják az alperes által széleskörűen lefolytatott bizonyítási eljárás adatai, a külföldi megkeresések, a HU-GO elektronikus útdíj szedési rendszer információi is. Az alperes a rendelkezésre álló adatokat egymással összevetve helytállóan következtetett arra, hogy az árutovábbítási eljárás nem fejeződött be, így nem kellett megkeresést indítania a kiállított igazolás hitelességének igazolására, mert annak hitelessége a fenti adatok tükrében egyértelműen megdőlt. Ezt erősítette az igazoláshoz jutás kapcsán a főkötelezett és a felperes nyilatkozatai közötti ellentmondás is. A bíróság a Kp. 78. § (2) bekezdésében írt a bizonyítékok összevetésére vonatkozó szabályt nem szegte meg, az ítélet 16-17. oldalán található indokolás kimerítően tartalmazza az erre vonatkozó mérlegelést, értékelést. Ezzel összefüggésben nem értelmezte tévesen a felperes felülvizsgálati kérelmében említett EUB döntéseket sem. Rámutat a Kúria arra, hogy a C-319/14. számú döntés a Vámkódex 203 és 204. cikkek hatálya közötti különbségre mutat rá, mikor kimondja: "Míg ugyanis az első azokra a magatartásokra vonatkozik, amelyek eredménye az áru vámfelügyelet alóli jogellenes elvonása, a második tárgya a különböző vámeljárásokhoz kapcsolódó kötelezettségek elmulasztása, vagy feltételek nem teljesítése, ha ezek nincsenek jelentős hatással a vámfelügyeletre (DSV Road ítélet, C-187/14, EU:C:2015:421, 22. pont). A Vámkódex 204. cikkének megfogalmazásából az következik, hogy e rendelkezést kizárólag olyan esetekben kell alkalmazni, amelyek nem tartoznak e kódex 203. cikkének hatálya alá." [25-26] A perbeli esetben a Vámkódex 203. cikkére alapozták a felperes adósi minőségét, így nincs jelentősége a 204. cikkel összefüggésben említett dokumentumoknak, az alperes jogszerűen mellőzte a harmadik országból származó hiteltelen dokumentumot.
- [38] Az elsőfokú bíróság ítéletének 25-28. oldalain részletes és követhető számításokkal igazolta a számítás helyességét és helytállóan mutatott rá a kerekítés szabályaiból adódó különbségre, mely matematikai szabály alkalmazása nem alkalmas az alperesi határozat jogszerűségének megdöntésére. Az eltérés okára pontos magyarázatot ítéletének 28. oldalának 7. bekezdésében, az ezzel kapcsolatos felperesi érvelés alaptalan.
- [39] Nem elfogadható az a felperesi kifogás sem, hogy a bíróság ne foglalkozott volna az árutovábbítási nyilatkozat keltével, hiszen az ítélet 22. oldala csak ezzel a kérdéssel foglalkozik és az árutovábbítási eljárás súlypontját 2014. július 23. napján rögzítette. Pontosan választ ad arra, hogy éppen ez a nap

tekinthető a három éves elévülési határidő szempontjából kiinduló pontnak és rögzíti erre figyelemmel helyesen, hogy a három éves határidő betartásra került.

- [40] A Kúria összegző értékelése szerint az elsőfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemben felhívott jogszabályhelyeket nem sértette meg, a rendelkezésre álló bizonyítékokat a Kp. 78. § (2) bekezdésének megfelelően mérlegelte. A kialakult bírósági gyakorlat értelmében az előbbi jogszabályhely rendelkezésének sérelme csak akkor állapítható meg, ha tényállás hiányos, iratellenes, avagy téves, okszerűtlen, a logika szabályainak ellentmondó tényeket, ténybeli következtetéseket rögzít. Márpedig ilyenek a felülvizsgált ítéletben nem voltak fellelhetők, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Kp.121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [41] A Pp. 81. § (5) bekezdése szerint a jogi képviselővel eljáró fél a perköltségét kizárólag jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján számíthatja fel. A jogi képviselővel eljáró pernyertes alperes a felülvizsgálati eljárás során költségjegyzéket terjesztett elő, ezért a Kúria a Kp. 35. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 82. §-a alapján kötelezte a felperest az alperes felülvizsgálati perköltségének megfizetésére. A Kúria a költségjegyzékben megjelölt összeget azonban a kifejtett jogtanácsosi munkához, a felülvizsgálati kérelem tartalmához képest eltúlzottnak találta, ezért annak összegét leszállította.
- [42] A tárgyi illetékeljegykezési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 102. § (1) bekezdése alapján a felperes viseli.
- [43] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az alperes kérelme alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2020. január 16.

**dr. Darák Péter sk. a tanács elnöke, dr. Heinemann Csilla sk.
előadó bíró, Huszárné dr. Oláh Éva sk. bíró**